

Gemeenteraad

Vergadering van 16 juni 2026

Beleid en Uitvoering - Openbare ruimte

2026_RAAD_00036 Overname twee particuliere beweegbare bruggen Dwarsgracht

Portefeuillehouder

Melvin Smit

Andere betrokken portefeuillehouders

Marcel Scheringa

Samenvatting

Halverwege 2025 is door de particuliere eigenaren een verzoek ingediend om twee beweegbare bruggen in Dwarsgracht over te dragen aan de gemeente. De bruggen zijn gelegen over een gemeentelijke vaarweg en worden intensief gebruikt door zowel bewoners als passanten. Het betreft de draaibrug, DGBB-XX1 met een doorvaarhoogte van 1.35 m1, naar de percelen 23 t/m 39, en de ophaalbrug, DGBB-XX2 met een doorvaarhoogte van 1,2 m1, naar de percelen 41 t/m 45.

Om over de vraag en het verzoek constructief in gesprek te gaan, is met de eigenaren van de bruggen afgesproken dat deze bruggen eerst vooraf zouden worden geïnspecteerd. Voor brug DGBB-XX1 zijn de geconstateerde onderhoudsmaatregelen in de komende jaren redelijk te overzien en verkeert de brug in een redelijk goede staat. Dit is anders voor brug DGBB-XX2. Deze brug verkeert in slechte staat met het advies om een gewichtsbepijking aan te brengen en een spoedige vervanging in gang te zetten.

De huidige eigenaren van brug DGBB-XX2 hebben aangegeven bij te willen dragen in de vervangingskosten. Voorgesteld wordt om de kosten te verdelen op basis van 50/50. De betrokken bewoners kunnen zich vinden in dit voorstel.

Beschrijving

Inleiding

Halverwege 2025 is door de particuliere eigenaren, mede ingegeven door de gebiedsgerichte aanpak Dwarsgracht (vervangen en onderhouden bruggen, beschoeiing en aanliggend pad), een verzoek ingediend om twee beweegbare bruggen in Dwarsgracht over te dragen aan de gemeente. De bruggen zijn gelegen over een gemeentelijke vaarweg en worden intensief gebruikt door zowel bewoners als passanten. Deze bruggen maken onderdeel uit van een toeristische vaarroute die ook als zodanig wordt aangeprezen (zie bijlage met overzichtskaartjes).

Het betreft de draaibrug, DGBB-XX1 met een doorvaarhoogte van 1.35 m1, naar de percelen 23 t/m 39 en de ophaalbrug DGBB-XX2 met een doorvaarhoogte van 1,2 m1, naar de percelen 41 t/m 45.

Om over de vraag en het verzoek constructief in gesprek te gaan is met de eigenaren van de bruggen afgesproken, dat deze bruggen eerst vooraf zouden worden geïnspecteerd. Per brug is een lijst van onderdelen opgesteld met foto's en gebreken (en maatregelen om de gebreken op te lossen). Voor

brug DGBB-XX1 zijn de onderhoudsmaatregelen in de komende jaren redelijk te overzien en verkeert de brug in een redelijk goede staat. Dit is anders voor brug DGBB-XX2. Deze brug verkeert in slechte staat met het advies om een gewichtsbepijking aan te brengen en een spoedige vervanging in gang te zetten.

De gemeente kan beide bruggen van de particuliere eigenaren in eigendom verkrijgen. Brug DGBB-XX1, die in redelijk goede staat is, verkrijgen we in eigendom om niet. Voor brug DGBB-XX2, die vervangen moet worden, zijn de huidige eigenaren bereid financieel bij te dragen in de vervangingskosten, tot een bedrag van € 30.000.

Gewenst resultaat

De gemeente neemt beide bruggen over (in eigendom en beheer) en pakt de regie op het vervangen van brug DGBB-XX2. Hierdoor zorgen we voor meer veiligheid en consistent eigenaarschap en beheer van (beweegbare) bruggen in deze specifieke vaarroute in Dwarsgracht.

Argumenten

1.1 Inwoners vragen/verzoeken om overname.

1.2 Vanwege het veiligheidsaspect is het wenselijk deze bruggen over te nemen.

1.3 Er is al meer dan 50 jaar sprake van een beweegbare brug over deze vaarroute

Beide beweegbare bruggen zijn gelegen over een gemeentelijke vaarweg. Al in de jaren 70 wordt op een tekening van Stichting Historisch Boerderij-Onderzoek bij de bruggen vermeld: "door iedereen bedienbaar". De route wordt al jaren aangeprezen als toeristische vaarroute door zowel instanties als Nationaal Park Weerribben-Wieden, als ook verhuurbedrijven te Giethoorn. Hierdoor is er een toename van gebruikers van de vaarroute waarbij passanten zelf de bruggen bedienen. Inwoners en bezoekers mogen vanuit de zorgplichten van een gemeente (vaarwegbeheerder) ook verwachten dat dit veilig kan. De overige vier beweegbare bruggen in deze route zijn allemaal in eigendom, beheer en onderhoud bij de gemeente (zie bijlage met overzichtskaartjes).

1.4 Wet- en regelgeving is veranderd

Brug DGBB-XX1 verkeert in redelijke staat en kent beperkte onderhoudskosten. Uit inspectie blijkt dat brug DGBB-XX2 in slechte staat verkeert en spoedig vervangen moet worden. Er zijn meer regels gekomen om de veiligheid van de bedieners van de brug te waarborgen (en/of ongelukken te voorkomen). Door de uitgevoerde inspectie is de huidige staat van beide bruggen in beeld en zijn de bijbehorende kosten van beheer en onderhoud bij instandhouding van DGBB-XX1 en vervanging van brug DGBB-XX2 beheersbaar.

2.1 Vanwege beginselen van behoorlijk bestuur als redelijkheid, billijkheid en evenredigheid

De huidige eigenaren hebben aangegeven bij te willen dragen in de vervangingskosten. Door de huidige ontwerp- en veiligheidseisen is er sprake van een verdubbeling in de kosten ten opzichte van de huidige brug. Voorgesteld wordt om daarom de kosten te verdelen op basis van 50/50. De betrokken inwoners kunnen zich vinden in dit voorstel.

3.1 en 4.1 Vervangingskosten van de brug en het beheer en onderhoud zijn relatief beperkt

Zie de toelichting onder Financiën.

Kanttelingen en risico's

1.1 We kunnen de huidige situatie handhaven (eigendom en beheer van beide bruggen bij inwoners)

Het niet overnemen van de bruggen leidt tot risico's voor zowel de huidige eigenaren als voor de passanten. Door het eigendom en beheer bij de eigenaren te houden lopen we het risico dat deze bruggen niet of onvoldoende worden onderhouden en beheerd conform de huidige wettelijke richtlijnen. De gevolgen kunnen onder andere zijn dat deze bruggen slecht of niet bediend kunnen worden en er kans is op schade en ongelukken. Door de uitgevoerde inspectie is inmiddels ook bekend dat brug DGBB-XX2 in slechte staat verkeert (met veiligheidsrisico's) en spoedig vervangen moet worden om incidenten te voorkomen. We willen vanuit onze zorgplicht en verantwoordelijkheid

als vaarwegbeheerder graag de regie nemen op deze overname en vervanging. Zo krijgen we voldoende invloed op een nieuwe brug die voldoet aan de wettelijke veiligheids- en vergunningseisen.

1.2 Het traject kan leiden tot precedentwerking voor vergelijkbare situaties binnen de gemeente

De desbetreffende beweegbare bruggen in Dwarsgracht liggen er in de huidige vorm al jaren en passanten moeten er gebruik van kunnen maken gelet op de status van vaarweg. Er zijn - voor zover we nu weten - geen vergelijkbare situaties in Steenwijkerland.

2.1 Vanwege beginselen van behoorlijk bestuur als redelijkheid, billijkheid en evenredigheid

Het overnemen van bruggen brengt financiële risico's met zich mee. De kostenverdeling van de vervangingskosten van brug DGBB-XX2 is voorgesteld op 50/50. De vervangingskosten van de brug bedragen 60.000 euro, waarvan 30.000 euro kan worden verhaald op de huidige eigenaren. De kosten voor voorbereiding en toezicht à 10.000 euro worden ten laste gebracht van de gemeente. Indien de raad hiervan wil afwijken, is het de vraag of overname en vervanging van de brug gerealiseerd kan worden onder de met de betrokken inwoners besproken en voorgestelde condities.

2.2 Als er op korte termijn geen overeenstemming komt voor overname en vervanging van brug DGBB-XX2 zullen we alternatieven zoeken en voorzieningen moeten treffen

Naast overeenstemming met betrokken inwoners zijn er nog andere drempels voor de vervanging van de brug. Zo zullen we het werk moeten aanbesteden en op zoek moeten naar een bedrijf dat de brug kan vervangen. Indien vervanging op korte termijn niet mogelijk is, vanwege uitvoerbaarheid, markt, welstandseisen en dergelijke, zullen alternatieven moeten worden onderzocht in vervanging en tijdelijke voorzieningen moeten worden getroffen als vervanging van de huidige brug.

Duurzaamheid en social return

Bij de voorbereiding en de uitvoering wordt het thema duurzaamheid meegenomen.

Financiële toelichting

De vervanging van brug DGBB-XX2 bedraagt in totaal € 70.000. Kosten voor voorbereiding en toezicht bedragen € 10.000 en de vervangingskosten bedragen € 60.000 euro. Van de vervangingskosten kan conform dit voorstel € 30.000 verhaald worden op de betrokken bewoners. Het benodigde investeringskrediet bedraagt € 40.000 (€ 70.000 minus € 30.000). Dit leidt tot een kapitaallast van € 2.500 per jaar. De financiële gevolgen worden opgenomen in de najaarsnota 2026.

De beheer- en onderhoudskosten van de over te nemen twee bruggen zijn gering en kunnen worden geborgd in de huidige begroting.

Communicatie en participatie

Na het raadsbesluit gaan we in gesprek met de huidige eigenaren en overige betrokken stakeholders. Participatierol is met name betrokkenen te informeren en/of te raadplegen.

Uitvoering en planning

Voor de overname van brug DGBB-XX1 kan de gemeente in overleg met de huidige eigenaren. Eventuele maatregelen kunnen meegenomen worden in het beheer en onderhoud van de overige beweegbare bruggen.

Zoals bij de kanttekeningen is aangegeven, zal voor de overname van brug DGBB-XX2 op korte termijn overeenstemming moeten komen voor de overname en vervanging. Indien vervanging op korte termijn niet mogelijk is, vanwege uitvoerbaarheid, welstandseisen en dergelijke, zullen alternatieven moeten worden onderzocht in vervanging en tijdelijke voorzieningen moeten worden getroffen als vervanging van de huidige brug.

Is het besluit openbaar?

Ja

Besluit

Het college legt het volgende voor aan de gemeenteraad:

1. Twee particuliere beweegbare bruggen (DGBB-XX1 en DGBB-XX2) in gemeentelijk eigendom en beheer te nemen.
2. Regie en opdrachtgeverschap te nemen bij het vervangen van brug DGBB-XX2 en de vervangingskosten te verdelen tussen de huidige eigenaren en de gemeente op basis van 50/50.
3. Een investeringskrediet van in totaal € 70.000 (waarvan € 60.000 euro vervangingskosten brug en € 10.000 voorbereiding en toezicht) beschikbaar te stellen voor de vervanging van brug DGBB-XX2, waarbij € 30.000 verhaald kan worden op de betrokken bewoners.
4. De financiële consequenties te verwerken in de najaarsnota 2026.